

पृष्ठ १ बाट त्रमशः

आक्रोशित...

वर्तमान प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालले आफ्नै कार्यकार्तावाट जुता प्रहार भएको मान गर्नुपरेको थिए। उनीलाई लक्षित गरेर १८ फेब्रुअरी २०८० मा राष्ट्रिय सभामहामा आयोजित कार्यक्रममा पूर्वमाओवादी कार्यकर्ता रीवन तिरुवाले जुता प्रहार गरेका थिए। जनयुद्धका सहित रहेका उनी पनि माओवादीमै क्रियाशील थिए। तर, जनयुद्धका सूप्रिम कमाण्डर रहेका दाहालले युद्धकालीन सबै एजण्डा विसर्ग युद्धका सहयोगीहरूलाई भुलेको भन्ने जुता प्रहार गरेको तिरुवाले बताएका थिए।

तिरुवाभन्ना अधिक अर्का माओवादी कार्यकर्ता पदमा कुर्ले २ मंसिर २०८० मा भक्टीमण्डपमा आयोजित चियापानमा दाहालाई झापड हानेका थिए। तत्कालीन उपायक्ष मोहन वैद्यसहितको द्वारा पनि माओवादीवाट अलम खुबूधिकृत कुर्ले दाहालले झापड हानेका हुन्। दाहाल दलाल संसदीय भासमा फसेको भन्ने रिस थाम्न नसकेर झापड हानेको उनले बताएका थिए।

नेताहरूमाथि हुने यस्ता आक्रमणका घटना अस्वाभाविक नभएको राजनीतिक विश्लेषक डा. तारानाथ अधिरेपर बताउँदैन्। '२०८६ सालमै स्वर्गजस्तो देश बनाउने भनेर काठमाडौंमा आदोलन भएको थिए। पछि आदोलनर पक्ष सत्तामा पुग्या त्यस्तो भएन। बाबुराम भद्राइलगायत्रे पछि त्यसिरुद्ध प्रश्न उठाउँदै ज्ञानपत्र बुझाए। बन्दुक उठाउँ उनले प्रभान्तरमा भने, '२०८१ पाँच आठ दल बनेर राजतन्त्रिवरुद्ध लडे, तर उस्तै छ। नेताहरू भप्ताचारमा लित छन्। परिवारवादमा फसेका छन्। अनि जनता आक्रोशित हुँदैनन्? चुप लाग्नेर बस्तुऽन्?

पुर्वप्रधानमन्त्री तथ नेपाली काग्रेसका सभापति शेषबहादुर देउवा पनि जुता सामान गरेका नेतामै पछ्नैन्। २०८८ सालमा गुहमन्त्री छ्वादा तत्कालीन जनमोर्चाका सांसद कमान्त्रियहरू लामाले देउवामाथि जुता प्रहार गरेका थिए। नेपालको संसदीय राजनीतिक इतिहासमा वहालालाई मन्त्रीमाथि पहिलोपटक जुता प्रहारको घटना भएको नेपालीको अधिकारी थिए।

भद्राइलगायत्रे पनि जुता प्रहार भएको थिए। पृथ्वीनारायण क्याप्स्स पोखरामा २२ मंसिर २०८३ मा भद्राइलगायत्रे बैलाको सञ्चीवले भद्राइले जुता प्रहार गर्नेको कारण भने अफैसम्म खुलेको छैन। जुता प्रहार भएको भद्राइल हाल नेपाल समाजवादी पार्टी (नेपाली)को अधिकारी थिए।

भद्राइलेहरू वहाले वर्तमान उपप्रधान तथा रक्षामन्त्रीसमेत रहेका काग्रेस नेता पूर्वबहादुर खड्कारे चप्पल प्रहारको सामाना गर्नुपरेको थिए। तत्कालीन एमारे सभासद कमला शर्माएँ १५ जेठ २०८५ मा चप्पल प्रहार गरेकी थिइन्।

पूर्व अधिकारी डा. रामशरण महतलाई लक्षित गरेर गूर्जिल्ले नुवाकोटमा १ चैत २०८४ मा पक्की पुल शिलान्यास गर्ने कममा अन्य मानविकी रामहरि खड्काले पारीको बोतल प्रहार गरेका थिए। पूर्वमाओवादी सभासद भक्तुप्रसाद सुवेदीलाई काठमाडौंको तीनकोनमा गोरखाका प्रेमप्रसाद देवकोटासे चिया खुवाइसकेपछि दुई झापड हानेका थिए।

देउवामाथि जुता प्रहार भएको दुई वर्षपछि २०८० सालमा तत्कालीन कृष्णमन्त्री (वर्तमान राष्ट्रपति) रामचन्द्र पौडेलले राष्ट्रिय सभामा झापड खाए। वहालालाई मन्त्री पौडेलाई झापड हाने एमालेका राष्ट्रिय सभा सदस्य गोल्डे सार्की हुन्। कृष्ण मलको विषयमा मन्त्रीरूपमा ज्वाफ दिए, फर्किने क्रममा सार्कील झापड हानेका थिए। हाल पौडेल राष्ट्रपति छन्।

सुनकोशी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
मुलखर्क, ओखलढुंगा

भूलसुधार

प्रकाशित मिति : २०८०/०५/०८

मिति २०८०/०५/०६ को प्रभाव दैनिकमा प्रकाशित सुनकोशी गा.पा., ओखलढुंगाको विद्युतिय खरिद सम्बन्धी सूचनामा तालिकाको बुदा नं. ४ मा, ठेका नं. ०९/NCB/WSWORKS/SRM/०८०/०८१, ठेका नाम: Chyanam Khola Joge Saune Pani Hyakule Aahal Khanepani Sunkoshi 10(B) को Estimated Amount (without VAT, PS & Contingency) मा रु. १,०३०,२३३.०३ हुनु पर्नेमा सूचनामा अन्यथा भएकोमा सच्चाइको छ।

No Objection Letter Lost

मिति २०८०/०९/०४ गते नया बानेश्वरबीच सार्वोदयी भक्तपुर जाति मेरो निम्न अधिहोरा भएको NO Objection Letter हारेको हाते पाउनुपर्ने महानुभावल नोजकोका प्रसी चौकी वा निम्न देखानामा खबर गरी दियहुन अनुरोध गर्दछ।

Name : Ayush Upadhyay
NO Objection Letter : 79367788
Address : Chandrapur Municipality-5, Rautahat
Subject : Computer Programming
Level : Diploma
Name of Institution : Niagara College Canada at
Toronto School of Management
Country : Canada
Mobile No. 9841389566

आजको राशिफल

आचार्य श्री स्वामी धूम, माझपड भेनेमेन्ट गुरु
इन्टरनेशनल एस्टोरिजिकल फोरम
सालेपा, काठमाडौं, नेपाल
फोन : ९८४९५९५५५२,
Email: dhruvswamig@gmail.com

पुस ८ गते २०८०, आइतबार

मैष अरुले आलेवाना पनि गर्न सक्छन्।

वृष आफ्नो क्षेत्रमा प्रभुत्व जमाउन सकिनेछ।

मिथुन आदर्श बक्तिको सहकार्यले नयाँ अनुभव मिलेछ।

कर्क धर्मकर्म तथा समाजसेवामा मन लाग्नेछ।

सिंह स्वास्थ्यमा गडबडी, दैनिक कामकाजमा असर पर्नसक्छ।

कन्या पार्टी पिकनिक तथा सेमिनारमा सहभागी भइएला।

तुला परोपकारमा रुचि बढ्नेछ।

वृश्चिक कूट्नीतिक नियोगको सहयोग मिलेछ।

घनु काम देखाएर अस्त्रोको मन लैस्याउन सकिनेछ।

मकर राजनैतिक कार्यमा पनि सफलता मिलेछ।

कुम्भ एउटै कामबाट देहोरो लाम मिलेछ।

मीन नजिको व्यक्तिबाट कार्य पुरा हुनेछ।

प्रहरी तथा एम्बुलेन्स

प्रहरी कन्ट्रोल क प्रहरी	१००
जिल्ला प्रहरी (काठमाडौं)	४२२१९४५ / ४२२१९५०
जिल्ला प्रहरी (ललितपुर)	५५२१९०७
जिल्ला प्रहरी (भक्तपुर)	६६१४८२१
आक्रमिक प्रहरी सेवा	४२२६९९९
प्रतिपक्षाकार एक्युलेस्स सेवा	४२०८०८९
विशालवत्तमा एम्बुलेस्स सेवा	४२४१९१९
रेडक्स एम्बुलेस्स सेवा	४२२०८०९४
ललितपुर रेडक्स एम्बुलेस्स सेवा	५५४५६६६
अग्रवाल सेवा केन्द्र	४४२४८४७
बाल हेल्पलाइन नेपाल	१०१६
बालालिका खोजतालास समन्वय केन्द्र	१०४ / ४२६००६

अस्पताल र विविध

दमकल	१०१
रक्तसंचार केन्द्र	४२२५४४४
नेपाल आर्थिक वैक	४४१३६४
नेपाल आर्थिक अस्पताल	४५०८९१
मध्यपूर अस्पताल, भक्तपुर	०१-६६३१६५८
तिलागां आर्थिक अस्पताल	४४१३६८
बीर अस्पताल	४२२१९१८
त्रिवित शिक्षण अस्पताल	४४१२०७०
प्रसूति गृह	४२५३२९६
टेकु अस्पताल	५५२२८७
पाटन अस्पताल	५५२२८७
भक्तपुर अस्पताल	५५२१०६७
काठमाडौं मोडेल अस्पताल	५५२१०२२
काठमाडौं एम्बुलेस्स	४४१४७९८ / ४४१४८५२
काठमाडौं एम्बुलेस्स	४२४०८०५० / ६
मेडिकेयर नेसनल अस्पताल (एम्बुलेस्स)	४४६७०६७
फ्रेन्ड्स अफ शान्ता भवन	४४७०१८९

समाचार

पृष्ठ १ बाट त्रमशः

खाडी मुलुकमा...

नेपाललाई लक्षित गर्दै ४ सालां २०७२ मा कुर्सी प्रहार भएको थिए। गुरुहरूला रौतहटको गोरमा नेपाललाई लक्षित गरेर

सहायता कक्षमा 'दोभासे' राख्दै कामपा

काठमाडौं- महानगरपालिकाको केन्द्रीय कार्यालयमा रेको सहायता कक्षमा सांकेतिक भाषाको अनुवादक (दोभासे) राख्ने भएको छ।

बुफाड्का कारण कुनै पनि सेवाग्राही सेवाबाट बचित हुन नपरेसू भनेर कामपाले यस किसिमको व्यवस्था गर्न लाग्नेवताएको छ। 'नागरिकलाई समावेशी र पहुँचुन्त सरकारको प्रत्यारूपीत गर्न हामीले सामाजिक क्षेत्रका कार्यक्रममा विशेष प्रार्थितका दिएका छौं,' कामपालको सामाजिक समिति संयोजक रामकुमार कीसील भने। उनको अनुसार सांकेतिक भाषामा मात्र कुनै बुफाड्का सेवाबाट बचित हुन नपरेसू भनेर यस किसिमको व्यवस्था गर्न लाग्नेवताएको छ।

कार्यालयमा उपलब्ध हुने यो सेवासँगै आवश्यकताका आधारमा लक्षित वर्गलाई सांकेतिक भाषाको तालिम

पनि उपलब्ध गराउने सेवोजक केन्द्रीये जानकारी दिए। त्यस्तै कामपाले 'पुस्तकरहत शुक्रबार कार्यक्रम' अन्तर्भृत कक्षा १ देखि ८ सम्म व्यावहारिक/प्रयोगात्मक कक्षा सञ्चालन गर्न इच्छुक संघरस्थालाई विद्यालयमा सूचीकृत हुन आग्रह गरेको छ।

इच्छुक भएका संघरस्थालाई यही पुस ११ गर्नेभन्न सूचीकृत हुन आग्रह गरेको कामपाल शिक्षाको प्रमुख सीमापाल कोइरालाले भने, विद्यार्थीलाई हरेक शुक्रबार केही नन्हां जान दिने छ घटनाको कक्षा हुने छन्।

प्रदायक संघरस्थालाई सूचीकृत हुन आग्रह गरिएको हो।'

कामपाले आफ्नो क्षेत्रमा सञ्चालितमध्येका ८१ वटा सामुदायिक विद्यालयमा गत वैशाख १२ गतेदेखि पुस्तकरहत शुक्रबार कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आएको छ। यसअन्तर्भृत हरेक शुक्रबार किताबमा भास्कार्नन्द फरक र व्यावहारिक ज्ञान दिएर वालवालिकालाई शिक्षा दिनु यस कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य हो।

चालु आर्थिक वर्षमा शिक्षाका लागि जम्मा एक अब ३२ करोड नौ लाख ३२ हजार रुपैयाँ रकम विनियोजन गरेको कामपाले शिक्षाका सेप कार्यक्रमको लागि छुँच बजेटको व्यवस्था गरेको छ।

पुस ११ गर्नेभन्न सूचीकृत हुन आग्रह गरेको कामपाल शिक्षाको प्रमुख सीमापाल कोइरालाले भने, विद्यार्थीलाई हरेक शुक्रबार केही नन्हां जान दिने छ घटनाको कक्षा हुने छन्।

'अंगदानका निम्ति सबैले प्रोत्साहित गरौ'

काठमाडौं (प्रस)- प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालले मानव अंगदान र प्रत्यारोपणबाटे सकारात्मक दृष्टिकोण बनाई आ-आफ्नो ठाउँबाट योगदान गर्न अपिल गरेका छन्। सहित धर्मसंकर राष्ट्रिय प्रत्यारोपण केन्द्र र अंग प्रत्यारोपण समाज नेपालद्वारा आयोजित प्रथम राष्ट्रिय प्रत्यारोपण सम्मेलनलाई सम्बोधन गर्दै प्रधानमन्त्री दाहालले अंगदानका लागि प्रेरित गर्नुपर्ने बताए।

'सबै दाजुभाइ दिविबहिनीमा म आहावान गर्दछु- अंगदान गर्दा धैरे मानिसले पुनर्जीवन पाउँछन्। सानव हुनको नाताले कलेजो, मिग्नीला, मुटु, कोइरालागायत अंग फेल भएर मृत्युको मुखमा पुगेका विरामीलाई बचाउन प्रयास गर्नु सबै सानवको साफ्ना जिम्मेवारी हो,' उनले भने, 'तसर्थं अंग प्रत्यारोपणको यस राष्ट्रिय अभियानबाटे सकारात्मक दृष्टिकोण बनाई आ-आफ्नो ठाउँबाट योगदान गर्न सम्पूर्ण नेपालीमा हार्दिक अपिल गर्दछु।'

सम्मेलन गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाका दृष्टिले महत्वपूर्ण एवं रचनात्मक हुने विश्वास व्यत्ति गर्दै प्रधानमन्त्रीले सेवामा गुणात्मक रूपान्तरणका निम्ति महत्वपूर्ण हुने उल्लेख गर्दै उनले सम्मेलनका सुझाव र निष्कर्ष अनुसार यस क्षेत्रमा गर्नुपर्ने सुधारका निम्ति सरकार प्रतिबद्ध रहेको बताए।

आफु दोसोपटक प्रधानमन्त्री भएका बेला राष्ट्रिय अंग प्रत्यारोपण केन्द्रलाई विस्तार गर्न जग्गा उपलब्ध गराउने निर्णय गरेको स्मरण गर्दै प्रधानमन्त्रीले गत वर्ष पनि यसबाटे पुनः प्रतिबद्धता व्यक्त गरिसकेको दोहोर्याए। 'मेरो यही कार्यकालमा यससम्बन्धी बाँकी काम

क्षेत्रका चुनौती सम्बोधन गर्न सम्मेलन दुरोमा पुऱ्याउन सरकार प्रतिबद्ध छ,'

सहयोगी हुने प्रधानमन्त्रीले बताए।

सामूहिक छलफलका आधारमा सम्मेलनले दिने सुझाव र निकाले निष्कर्ष स्वास्थ्य सेवामा गुणात्मक रूपान्तरणका निम्ति महत्वपूर्ण हुने उल्लेख गर्दै उनले सम्मेलनका सुझाव र निष्कर्ष अनुसार यस

क्षेत्रमा गर्नुपर्ने सुधारका निम्ति सरकार प्रतिबद्ध रहेको बताए।

आफु दोसोपटक प्रधानमन्त्री भएका बेला राष्ट्रिय अंग प्रत्यारोपण केन्द्रलाई विस्तार गर्न जग्गा उपलब्ध गराउने निर्णय गरेको स्मरण गर्दै प्रधानमन्त्रीले गत वर्ष पनि यसबाटे पुनः प्रतिबद्धता व्यक्त गरिसकेको दोहोर्याए।

प्रत्यारोपण केन्द्र विस्तारका लागि जग्गा उपलब्ध गराउने

स्वास्थ्य तथा जनसंख्यामन्त्री

मोहनबहादुर वस्नेताले सहित धर्मसंकर राष्ट्रिय प्रत्यारोपण केन्द्र विस्तारका लागि आवश्यक जग्गा उपलब्ध गराउन प्रयोगी सूर भइसकेको बताए। उनले प्रधानमन्त्रीको पटक-पटक को निर्देशनपछि केन्द्र विस्तारका लागि जग्गा उपलब्ध गराउने प्रक्रिया अधिकारीहरूको जानकारी दिए।

'विरामीले खाचाखच हुने यो केन्द्रको विस्तारका लागि भक्तपुर र नारायणनगरमा चाहै जग्गा उपलब्ध गराउने छौं,' उनले भने, 'जग्गा उपलब्ध गराउन प्रधानमन्त्रीबाट पटक-पटक निर्देशन आइसकेको छ। अब जग्गाको लागि जाइतारूपर्ण अवस्था छैन। जग्गाको विषय चाँडीभन्दा चाँडी टुङ्गोमा पुऱ्याउन मत्रालय प्रतिबद्ध छ।' उनले भवियमा स्वास्थ्य जनशक्तिको अभाव हुन निर्दित तत्काल चिकित्सा शिक्षा ऐनमा सशोधनको आवश्यकता भएको बताए।

प्रतिनिधिसभा सदस्य राजन्द पाण्डेले चिकित्सा शिक्षा ऐन सशोधन गर्न आवश्यक भएको बताउदै स्वास्थ्य क्षेत्रमा प्राविधिक जनसाधारणको प्रबल गर्ने उल्लेख गर्दै उनले आमत्रय प्रतिबद्ध रहेको देखिएको उनको भनाइ थिए।

शरीरका विभिन्न अंग फेल भई मृत्युको

मूल्यांकित उपायनमा चिकित्सा शिक्षा ऐनले वाधा पुगेकाले व्यवसाय संगोष्ठी गर्न आवश्यक भएको बताए।

शरीरका विभिन्न अंग फेल भई मृत्युको

मूल्यांकित उपायनमा चिकित्सा शिक्षा ऐनले वाधा पुगेकाले व्यवसाय संगोष्ठी गर्न आवश्यक भएको बताए।

शरीरका विभिन्न अंग फेल भई मृत्युको

मूल्यांकित उपायनमा चिकित्सा शिक्षा ऐनले वाधा पुगेकाले व्यवसाय संगोष्ठी गर्न आवश्यक भएको बताए।

शरीरका विभिन्न अंग फेल भई मृत्युको

मूल्यांकित उपायनमा चिकित्सा शिक्षा ऐनले वाधा पुगेकाले व्यवसाय संगोष्ठी गर्न आवश्यक भएको बताए।

शरीरका विभिन्न अंग फेल भई मृत्युको

मूल्यांकित उपायनमा चिकित्सा शिक्षा ऐनले वाधा पुगेकाले व्यवसाय संगोष्ठी गर्न आवश्यक भएको बताए।

शरीरका विभिन्न अंग फेल भई मृत्युको

मूल्यांकित उपायनमा चिकित्सा शिक्षा ऐनले वाधा पुगेकाले व्यवसाय संगोष्ठी गर्न आवश्यक भएको बताए।

शरीरका विभिन्न अंग फेल भई मृत्युको

मूल्यांकित उपायनमा चिकित्सा शिक्षा ऐनले वाधा पुगेकाले व्यवसाय संगोष्ठी गर्न आवश्यक भएको बताए।

शरीरका विभिन्न अंग फेल भई मृत्युको

मूल्यांकित उपायनमा चिकित्सा शिक्षा ऐनले वाधा पुगेकाले व्यवसाय संगोष्ठी गर्न आवश्यक भएको बताए।

शरीरका विभिन्न अंग फेल भई मृत्युको

मूल्यांकित उपायनमा चिकित्सा शिक्षा ऐनले वाधा पुगेकाले व्यवसाय संगोष्ठी गर्न आवश्यक भएको बताए।

शरीरका विभिन्न अंग फेल भई मृत्युको

मूल्यांकित उपायनमा चिकित्सा शिक्षा ऐनले वाधा पुगेकाले व्यवसाय संगोष्ठी गर्न आवश्यक भएको बताए।

शरीरका विभिन्न अंग फेल भई मृत्युको

मूल्यांकित उपायनमा चिकित्सा शिक्षा ऐनले वाधा पुगेकाले व्यवसाय संगोष्ठी गर्न आवश्यक भएको बताए।

शरीरका विभिन्न अंग फेल भई मृत्युको

मूल्यांकित उपायनमा चिकित्सा शिक्षा ऐनले वाधा पुगेकाले व्यवसाय संगोष्ठी गर्न आवश्यक भएको बताए।

शरीरका विभिन्न अंग फेल भई मृत्युको

मूल्यांकित उपायनमा च

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

जनतालाई पानी देऊ सरकार

मेलम्चीको पानी...। खानेपानीले काकाकुल काठमाडौं उपत्यकावासीको सपना हो, मेलम्ची खानेपानी आयोजना। वर्षोंदेखिको सपना आजसम्म पूरा नहुँदा आक्रोसित छन् यहाँका जनता। आक्रोसित पनि किन नहोस, खानेपानीको अभावले हैरान भएका छन् जनता। जमिन सैरे किटिले छापिएका छन्। प्राकृतिकरूपमा पानी 'रिचार्ज' हुने ठाउँ छैन। अनि घरैपिच्छे बारिड र इनारबाट तानिएको छ। कसरी आउनु पानी? अझ ठाउँ-ठाउँमा डिप बोरिड गरेर ठूलो मात्रामा पानी निकालिएको छ। ती डिपबोरिडबाट घर-घरमा पाइप जोडिएको छ। तर पानी आउदैन। अनि जनता बाध्य छन् टचाकर र जारको पानी किन्।

यता मेलम्ची खानेपानी आयोजना काठमाडौंमा अहिले पानी पठाउने भेनेको अस्थायी रूपमा मात्रै भएको बताउँछ। पानी पठाउन ३८ नम्बर गेट तयारी अवस्थामा रहे पनि बाढीका कारण भित्री सुरुदमार्ग थुनिएको छ। काठमाडौंमा पानी पठाउने पाइप र सानो सुरुड सफा गर्नुपर्ने आयोजनाको भनाइ छ। पाइप र सानो सुरुड सफा गर्न एक महिनाजित समय लाग्ने अनुमान छ। तर सफा कसरी गर्ने? यसका लागि बोर्डले निर्णय गर्नुपर्ने भद्रै आयोजनाले गैरजिम्मेवारीपन देखाइरहेको छ। आयोजनाको बोर्ड निर्णय गर्न सक्ने अधिकार सम्पन्न नभएकोले अहिले यो सफाइ सुरु नभएको आयोजनाले जनायो।

मेलम्चीको पाइप घरघरमा पुगेको छ। पाइप जोडिँदा निकै हर्षित भएका जनता अहिले पाइपमाथि आक्रोस पोखिरहेका छन्। हनु पनि पानी नआउने पाइपको के अर्थ? यता मेलम्चीको पानी ल्याउने नारा लिएर सत्तामा पुगेहरूले मेलम्चीको मुहान घुमेबाहेक नतिजा(मुखी) काम गर्न सकेको देखिँदैन। काठमाडौंमा खानेपानीको हाहाकार भएयता दैनिकजसो नेता-मन्त्री सिन्धुपाल्चोकको हेलम्बु गाउँपालिकामा रहेको मेलम्ची हेडबर्स पुऱ्ठन्। प्रधानमन्त्री, मन्त्री, सभामुख, सांसदलगायत सबैजसो मेलम्चीको मुहान पुगे पनि कुनै प्रगति हुँदैन। गत असारबाट पानी ठप्प रहेको छ। वर्षात्को समय बन्द गरिएको मेलम्चीको पानी पुस्तो मध्य लान लाग्दासम्म ल्याउन नसक्न सरकारको लाचारीपन हो। जनताप्रति योभन्दा गैरजिम्मेवारीपन के हुनसक्छ? किन तत्काल काठमाडौंमा पानी ल्याउने काम गर्न सक्दैन सरकार?

आयोजनाका अनुसार सुरुड सफा गर्ने जिम्मेवारी सिनो हाइटोको हो। तर सिनोले यस्तो सानो काममा हात नहाल्ने भद्रै पनिहिँदै आएको छ। तर स्थलगत भ्रमणमा पुगेका नेता प्रदीप पौडेलले भने सुरुड सफा गर्ने विषय खासै ठूलो नदेखिएको बताए। उनको भनाइमा बाढीले जम्मा गरेको फोहोर धेरै फाल्नुपर्ने देखिँदैन। अलि प्रयास गरेर छोटै समयमा खोल सक्ने उनको भनाइ छ। त्यसो भए सरकारले किन प्रयास गरिरहेको छैन? जनतालाई प्रस्तु जबाब दिनुपर्छ।

मन्त्र्योग्य

चाणक्य नीति

यता चन्द्रगुप्त खिल्न थिए। उता राजा पर्वतक महलमा नाचगान खानेपानको क्रममा अनि सुरा र सुन्दरी पनि साथै थिए। जब हृदयको ढुक्कुदीको बढ्छ थामेर थाम्न सक्नन, सुराको मस्ती यति धेरै हुँदैन जित ती विश्वमोहिनीको भोगको इच्छा अति प्रबल इच्छा हुँदै गर्दैहरैयो।

राजा पर्वतकले आवेगमा ती सुन्दरीलाई बाहुपासमा लिए। उनलाई एक कपकपी भयो सुन्दरीलाई चिन्दै नचिनी आवेगमा भरपूर एक चम्पन लिए मानी राजालाई हजारै विपथरले धेरैकैपटक हसेजस्तो भयो। राजा संजाशून्य भए (अर्थात् राजाको प्राण गयो।)

विहानको सूर्य एउटा नयाँ हलचल लिएर उदाए राजा पर्वतकको मृत्युको भयो। राजा चाणक्यले विश्वमोहिनीको भोगको फैलियो। चाणक्यले खानेपानीको विपथरले धेरैकैपटक हसेजस्तो भयो। राजा चाणक्यले विश्वमोहिनीको भोगको फैलियो। चाणक्यले खानेपानीको विपथरले धेरैकैपटक हसेजस्तो भयो।

पत्र-मञ्जुषा

लाजले होइन, प्रदूषणले मुख छोज बाध्य राजधानीवासी

बालवालिकाको पहिलो विचालय घर हो। इन्द्रियाले चन्द्रगुप्तको गुरु। पहिले पहिले अभिभावकले चालवालिकालाई ठाडो शिर पारेर हिँडन सिकाउये। मुख छोप्नुहुन भनेर सिकाउने गान्धन्यो। जसले गल्ती गष्ठ, उसले शिर निहुराउँछ भनिन्यो। गल्ती गरेपछि लाजले मुख छोछन् भन्ने चलन थियो।

एक ठाउँमा गरेको गल्ती लुकाउनका लागि अर्को ठाउँमा बसाइस्तैर गरिन्छ भन्ने गरिन्यो। तर, अहिले ठाउँको तल्लो भो। मुख छोप्नुपर्ने कोही हिँड्ने सबैनैन्। बढ्दो प्रदूषणका कारण मुखमा मास्क लगाउनपर्ने बाध्यता छ। सार्वजनिक सवारीसाधनमा यात्रा गर्ने यात्रु, बैकका कर्मचारी, स्वास्थ्यकर्मी, पसले, सरकारी कर्मचारी, पैदलयात्री, भन्ने जस्तै सबैको मुख मास्कले छोपिएको हुँच्छ।

डुर्टीमा वसेको ट्रायिक प्रहरीहरूले पनि मास्क लगाउँको हुँच्छन्। सदनभित्रसमेत सांसदहरू मास्क लगाएर पुऱ्ठन्। खान बेलामा आधा विश्वासी भयो। राजालाई तुल्य र सर्वाङ्गीन राजालाई भयो। अहिले पनि कोरोना हाईटिको छैन अकेर्तिर प्रदूषणले गर्दा श्वास फेर्ने गाहो हुँच्छ। त्यसैले मास्क लगाउनपर्ने बाध्यता छ।'

अचेल त भवैर जन्मेको शिशुलाई समेत मुखमा मास्क लगाएर बोक्के हिँड्ने गरिएको छ। शिशुकहरूले विश्वमोहिनी मास्क लगाएर प्राहारिहरूको हुँच्छन्। यस्तो हनुको कारण के त? आमतागारिक स्वच्छ हाता लिनबाटसमेत विज्ञत भए, किन? सरकारको लाचार बन्दा आमतागारिक मुख छोपेर हिँडन बाध्य भएका छन्।

यति भद्रै चाणक्य आफ्ना

विचार

► पदम श्रेष्ठ

“

देश, काल र स्थानमात्र फरक। प्रेम, करुणा र परोपकारमा विश्वास राख्ने क्रिस्चियन नेपालमा कहिले

भित्रिए यकीनसाथ भन्न

नसकिए पनि नेसं. ८३५

देखि ८८७ सम्म मल्लकालमा

उपत्यकाका दुरी भाजुलगायत

८० जना नेवार क्रिस्चियन

थिए भनिएको छ। पछि

राजा पृथ्वीनारायण शाहद्वारा

नेपाल एकीकरण गरेपछि देश

निकाल गरिए। क्रिस्चियन

इतिहास खोल्दा यशु स्वयं

काशिमी पहिले उपत्यका

हुनुहुँच्छ।

संसारमा जाऊ दुखी, रोगी पापीको सेवा र सु-समाचार सुनाऊ।

यी र यतै उपदेशसहित क्रिस्चियन नेपाली

समाजमा फैलिए छ। खान नपाएकालाई खान,

अशिक्षितालाई शिक्षा, रोपीलाई उपचार दिएर प्रेम

र परोपकारका माध्यमबाट नेपालमा क्रिस्चियन

फैलाइन्छ। जमात पनि बढ्दै हाइरहेको छ।

अंग्रेजी शिक्षा र इस्ती सबैत नयाँ वर्ष

गणनाको कारण पनि नेपालको विश्ववाची

सम्बन्धसँगै क्रिस्चियन समाजले प्रचलन बढेको बताइन्छ। मल्लका विभिन्न बोर्डिंग स्कूलहरूले शुक्वारदेखि नै विद्यार्थीलाई क्रिस्चियन ट्रिसर्स सहित नेपालमा भएको आयोजना र सहभागी भइरहेको छ।

सारा हृदयदेखि परमेश्वरलाई प्रेम गर,

आफ्लाई जसौ छिमेकीलाई पनि मागा गर,

राट्टप्रमुखलाई राट्टप्रमुखको र इश्वरलाई

ईश्वरको स्थानमा सम्मान देउ।

यस संसारमा एकमात्र जिउँदो प्रभु यशुस्विस्त हुनुहुँच्छ।

संसारमा जाऊ दुखी, रोगी पापीको सेवा र सु-समाचार सुनाऊ।

यी र यतै उपदेशसहित क्रिस्चियन नेपाली

समाजमा फैलिए छ। त्यसैले अर्को कारण हो थोत्रा,

पुराणो रोपीलाई उपचार दिएर प्रेम

र उपचारको धर्मको भावना भएको छ।

जसले गल्ती गष्ठ, उसले शिर निहुराउँछ भनिन्यो।

गल्ती गरेपछि लाजले मुख्यो छुट्टै छुट्टै

लाजले होइन, प्रदूषणले मुख छोज बाध्य राजधानीवासी

डिसेम्बर २५, जिजेस क्राइस्टको जन्मोत्सव।

क्रिस्चियन धर्मको प्रवढक यशु क्रिस्टको जन्म हुँ पूर्व डिसेम्बर २५ मा जिजारायलको जोखेलमध्यस्थित बेखलेहम गाउँको एक तबेलामा भएको थियो। एउटी अविवाहित कन्या मोरेयमाको कोखेवाट उनको जन्म भएको थियो। परमेश्वरलाई पितातुल्य मान्यै यस धर्ममा दया, प्रेम, पवित्रता र समानताको सन्देश लिएर य

नया वर्षको उत्सव | रुसको मस्कोस्थित मानेजनाया स्वचायरमा अंग्रेजी नयाँ वर्ष तथा किसमसको अवसरमा सजाइएको 'किसमस ट्रिंसंग सेल्फी लिंडे मानिसहरू'।

तस्विर: तिन्हवा

जोखिमपूर्ण समुद्री यात्रा गर्न बाध्य रोहिंग्या शरणार्थी

कृष्णलोड, बंगलादेश- म्यानमारमा भएको निर्मल हिंसावाट भागेन आएका रोहिंग्या शरणार्थीले छिमेकी देख बंगलादेशमा सुरक्षा पाउने आशा गरेका थिए, तर धेरै लोकमर्मी, अपहरण र सामूहिक हिंसावाट बच्न समुद्री जोखिमपूर्ण यात्रा गर्दै इण्डोनेसिया र मलेसियासम्मको यात्रा तय गर्ने गरेका छन्।

दुई सन्तानकी आमाले दरिखपूर्वी बंगलादेशको एक अव्यवस्थित शिविरमा आपाको परिवारको पेट पालन संघर्ष गर्नुपरेको कूरा गरिरहेदा तुर कायेसको आँखामा आसु बर्छ। सन् २०१७ मा आफ्नो घरबाट भागेपछि शिविरमा बढ्दै आएकी २७ वर्षीया उनले भनिन्, 'जब छिमेकीहरूले मेरा बच्चाहरूको अगाडि केही खान्छन, उनीहरू रुन थाल्छन्। म आफ्ना छोराछोरीका आसु थाम सकिन्नै। हामीहरूसँग खानेकुरा छैन। म दिनरात रुई खिचाउँछु।'

बंगलादेशमा राज्याधीन र मुख्यतया मुस्लिम अल्पसंख्यक रोहिंग्या समुदायका करिब १० लाख सदस्य छन्, जसमध्ये धेरै छ वर्षाधिक म्यानमारमा भास्को सैन्य कारबाहीवाट भागेका थिए। तर अहिले सयोंले इण्डोनेसिया र मलेसियाको जोखिमपूर्ण यात्रा गरिरहेका छन् किनारी दर्जानै बंगलादेशी शिविरहरू प्रतिद्वन्द्वी साथस्त्र समुद्रहरूको लागि युद्धभूमि बनेका छन्। जसले बस्तीहरूलाई लागुपदार्थ र मानिसहरूको तस्करीका लागि सुरक्षित स्थलको रूपमा प्रयोग गर्दछन्।

प्रहरीका अनुसार शिविरको सुरक्षा व्यवस्था लिएको छ र यस वर्ष ६० भन्दा बढी शरणार्थी युद्ध र लागुपदार्थसंग सम्बन्धित फडपमा मारिएका छन्।

यहाँका शिविरहरूमा फिरौतीका लागि अपहरणका घटना पनि हवातै बढेका छन्। सत्ताइस वर्षीय रोहिंग्या युवा कार्यकर्ता सैफुल अराकानीले भने, 'रोहिंग्या शिविरमा बस्ता आतिएका छन्। उनीहरू डाक्हरुलको हातमा आफ्नो ज्यान गुमाउन चाहैनन्।'

कायेसले आफ्नो छिमेकीको अपहरण भएको र आफू आफ्नो सुरक्षाको लागि डराएको बताइन्। 'अपहरणकारीहरूले उनलाई सुरक्षहरूको बेला लगेका थिए,' कायेसले भानन्।

'बन्दुकधारीहरूले छिमेकीको परिवारलाई उनीहरूको जीवनबचत हस्तान्तरण गर्न र उनको रिहाइका लागि एक हजार ३५० अमेरिकी डलरबन्दा बढी फिरौती तिर्न रकम सापट लिन बाय परेका थिए।'

'उनको परिवारले पाँच दिनमा पैसा जम्मा गरेको फिर्ता ल्यायो,' कायेसले भनिन्, 'मेरो परिवारका सदस्य अपहरणमा परेमा मर्सो फिरौती तिर्न खाने उपाय थिएन।'

कायेसका पति फारुक रोहिंग्यालाई शिविरहारूमा रोजगारीमा प्रतिवन्ध लगाउने बंगलादेशको अदेशको अवज्ञा गर्दै अवैधस्तपमा ढुङ्गा कामको रूपमा काम गरेको आरोपमा जेलमा छन्।

कायेसक आफूले जमानत प्राप्त गर्न मद्दत लिन बंगलादेश भुक्तानी गर्न पनि सकिनन्।

'मसांग मेरो परिवारका लागि दई छाँच क्याने व्यवस्था गर्ने सम्पत्ति त केही छैन भने सेवाका लागि मैले कहाँबाट चार पाँच हजार टाका (४५-४५ अमेरिकी डलर) निकाल सक्छु।'

कायेसले आफ्नो छिमेकीको अपहरण भएको र आफू आफ्नो सुरक्षाको लागि डराएको बताइन्। 'अपहरणकारीहरूले उनलाई सुरक्षहरूको बेला लगेका थिए,' कायेसले भानन्।

शिविरभित्र सहायताको काम गर्ने केहीबाहेका लगभग सबै शरणार्थीहरू अधिकारिक रूपमा बोरेजगार छन्।

बंगलादेशको शरणार्थी आयोगका दुई जना अधिकारीले एफपीलाई बताएँनुसार हजारौ रोहिंग्या शरणार्थी पिविर छुँडेर मध्यवाह, नुन किसान र निर्माण मजदुरको रूपमा काम खोजन बाय भएका छन्।

स्थानीय रोजगार बजारमा उनीहरूको रूपमा ताँडाएका लगाउने दूलो संख्यामा रोहिंग्या समुदायको बसीबास रहेको मलेसियाको जाने लाइनमा बसेका छन्।

नाम नबताउने शर्तमा एक अधिकारीले भने, 'स्थानीय आयोगमा आकोशित छन्। तर के तपाइ यसलाई रोमा सक्नुहोस्तु?

अराकानीले युवाहरूले 'रोमो र हिंसामुक्त जीवन' चाहेको र इण्डोनेसिया र मलेसिया पुने सपना बेसेको बताए।

उनले भने, 'रोहिंग्या युवाहरू शिविरहरूको छन्।' तिनीहरूमध्ये कोही डुङ्गामा मर्जन र कोही-कोही समाप्ति भने किनभने उनीहरू निराश छन्।'

तिनीहरूले जीवनकै लागि गरिने लामा र जोखिमयुक्त समुद्रीमार्गमा आफ्नो यात्रा गरेका तपाइ र यसमध्ये कुनै फरक नपर्ने तर भोक र रात्रिवासीरै सधै जिवरहन कठिन भएको बताउँछन्। अराकानीले बताए।

नोभेम्बरदेखि इण्डोनेसियाको सबैमन्दा पश्चिमी प्रान्त आजेहेको यात्रामा वृद्धि भएको खाद्यान्न रासनको दुर्भिताहाइ भाग लिनुपछुँ।

छ जुन लगभग एक हजार ८०० किलोमिटर (एक हजार १२० माइल)को यात्रा हो। संयुक्त राष्ट्रसंघीय शरणार्थी नियायले म्यानमारमा सन् २०७३ ओं दोमनार्थियों द्वारा लगारा हालेका केही महिनामा एक हजार ५०० भन्दा बढी आयोग भएको रिपोर्ट गरेको छ।

शरणार्थी नेता मोहम्मद रहिमका अनुसार सबै अधिकारीहरूको बोरेज बाय भएका छन्।

शरणार्थी नेता मोहम्मद रहिमका अनुसार सबै अधिकारीहरूको बोरेज बाय भएका छन्।

शरणार्थी नेता मोहम्मद रहिमका अनुसार सबै अधिकारीहरूको बोरेज बाय भएका छन्।

शरणार्थी नेता मोहम्मद रहिमका अनुसार सबै अधिकारीहरूको बोरेज बाय भएका छन्।

शरणार्थी नेता मोहम्मद रहिमका अनुसार सबै अधिकारीहरूको बोरेज बाय भएका छन्।

शरणार्थी नेता मोहम्मद रहिमका अनुसार सबै अधिकारीहरूको बोरेज बाय भएका छन्।

शरणार्थी नेता मोहम्मद रहिमका अनुसार सबै अधिकारीहरूको बोरेज बाय भएका छन्।

शरणार्थी नेता मोहम्मद रहिमका अनुसार सबै अधिकारीहरूको बोरेज बाय भएका छन्।

शरणार्थी नेता मोहम्मद रहिमका अनुसार सबै अधिकारीहरूको बोरेज बाय भएका छन्।

शरणार्थी नेता मोहम्मद रहिमका अनुसार सबै अधिकारीहरूको बोरेज बाय भएका छन्।

शरणार्थी नेता मोहम्मद रहिमका अनुसार सबै अधिकारीहरूको बोरेज बाय भएका छन्।

शरणार्थी नेता मोहम्मद रहिमका अनुसार सबै अधिकारीहरूको बोरेज बाय भएका छन्।

शरणार्थी नेता मोहम्मद रहिमका अनुसार सबै अधिकारीहरूको बोरेज बाय भएका छन्।

शरणार्थी नेता मोहम्मद रहिमका अनुसार सबै अधिकारीहरूको बोरेज बाय भएका छन्।

शरणार्थी नेता मोहम्मद रहिमका अनुसार सबै अधिकारीहरूको बोरेज बाय भएका छन्।

शरणार्थी नेता मोहम्मद रहिमका अनुसार सबै अधिकारीहरूको बोरेज बाय भएका छन्।

शरणार्थी नेता मोहम्मद रहिमका अनुसार सबै अधिकारीहरूको बोरेज बाय भएका छन्।

शरणार्थी नेता मोहम्मद रहिमका अनुसार सबै अधिकारीहरूको बोरेज बाय भएका छन्।

शरणार्थी नेता मोहम्मद रहिमका अनुसार सबै अधिकारीहरूको बोरेज बाय भएका छन्।

शरणार्थी नेता मोहम्मद रहिमका अनुसार सबै अधिकारीहरूको बोरेज बाय भएका छन्।

शरणार्थी नेता मोहम्मद रहिमका अनुसार सबै अधिकारीहरूको बोरेज बाय भएका छन्।

शरणार्थी नेता मोहम्मद रहिमका अनुसार सबै अधिकारीहरूको बोरेज बाय भएका छन्।

शरणार्थी नेता मोहम्मद रहिमका अनुसार सबै अधिकारीहरूको बोरेज बाय भएका छन्।

शरणार्थी नेता मोहम्मद रहिमका अनुसार सबै अधिकारीहरूको बोरेज बाय भएका छन्।

शरणार्थी नेता मोहम्मद रहिमका अनुसार सबै अधिकारीहरूको बोरेज बाय भएका छन्।

शरणार्थी नेता मोहम्मद रहिमका अनुसार सबै अधिकारीहरूको बोरेज बाय भएका छन्।

शरणार्थी नेता मोहम्मद रहिमका अनुसार सबै अधिकारीहरूको बोरेज बाय भएका छन्।

शरणार्थी नेता मोहम्मद रह

